

Nacistični zločinec Eichmann izzval spor med Argentino in Izraelom

Izrael v zadregi zaradi ugrabitve nacističnega zločince v Argentini. Argentina zahteva njegovo vrnitev, kar Izrael zavrača. — Argentinski poslanik odpotuje iz Izraela.

BUENOS AIRES, Arg. — Izraelska tajna policija vedla je zelo sposobna; dala je sedaj novoven dokaz s tem, da je v Argentini našla znanega nacističnega zločince Eichmana, ki je organiziral pobijanje Judov v nacistični Nemčiji. Ker je zakrivil smrt milijonov nedolžnih Judov, ga je seveda izraelska policija lovila več kot 10 let po vsem svetu in ga končno našla pod tujim imenom v Buenos Airesu. Kratkim potem ga je ugrabila, posadila na letalo in odpeljala v Izrael.

Dasiravno je izraelska policija postopala v največji tajnosti, je stvar prišla na dan in grozno razburila Argentino, ki sedaj zahteva, da ji mora Izrael vrniti zločince in jo prositi, naj mu ga formalno izroči, ako je res zločinec. V Argentini ne trdijo, da bi bil Eichmann nedolžen, jezi jih samo dejstvo, da je Izrael kršil na tak način njihovo suvereniteto. Zato hočejo spraviti zadevo pred Združene narode, ako Izrael ne bo našel poti, da ugotovi argentinski želji. Argentina se pri tem sklicuje na slučaj diktatorja Perona.

Peron se je skril ne neki paravojni ladiji; argentinska vlada je zato vedela, pa vendar ni ladije zasegla, akoravno je ta bila v glavnem argentinskem pristanišču. Peron se je lahko pred nosom argentinske policije odpeljal iz Argentine, čeprav ga Argentina smatra za ravno takega zločince kot Izrael Eichman-na.

Pododbor predstavniškega doma skrečl podpore tujini za 800 milijonov

WASHINGTON, D. C. — Pododbor predstavniškega doma, ki je pristojen za odobranje posameznih postav v zakonu o pomoči tujini, je neopredeljeno skrečl podpore tujini za \$800.000.000, na okroglo \$3.400.000.000. Glavno besedo je imel pri tem pododborov predsednik demokratski kongresnik Passman. Glavni odbor bo danes sklepal o tem, ali odobri stališče pododbor-a.

Povod za tako veliko znižanje zneska je dalo poročilo kontrolne komisije o vporabljanju denarja za podpiranje v preteklih letih. Poročilo je odkrilo neverjetno razsipanje denarja, ki gre v stotine milijonov. Glavnemu odboru bo radi tega precej težko zvišati skupno vsoto podpor na staro višino, nekaj nad 4 milijone.

Novi grobovi

George Zakrajsek
V petek zjutraj je umrl na svojem domu na 10506 Way Ave. 74 let stari George Zakrajsek z Ravnika na Blokah, od koder je prišel pred 55 leti. Zapuščil je sinova George-a in Josepha, hčere Angelo, Mary Sindelar in Frances Skernovitz, vnuke, sestro Mary Seme ter brata Matta (v Kalif.). Pokojni je bil član Društva sv. Jožefa št. 146 KSKJ. Pogreb bo danes zj. ob 9:30 iz L. Ferfolia pogrebnice v cerkev sv. Lovrenca ob desetih, nato na Kalvarijo.

Dorothy Knafllich

Pet dni po porodu hčerke Lois-Ann je preminula v Booth Memorial bolnici 31 let stara Dorothy Knafllich, rojena Gole (Gale), s 3804 Harvard Drive, Willoughby, Ohio. Zapuščala soproga Williama, otroke Leonarda, Alyce in Lois-Ann, mater Augusto, roj. Trentel, brate Freda in Franka Gole in Williama Gole in več drugih sorodnikov. Oče Frank je umrl l. 1942. Rojena je bila v Clevelandu. Bila je članica Društva sv. Katarine št. 29 ZSZ. Pogreb je danes zjutraj ob 8:15 iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnice na 458 E. 152 St. v cerkev Brezmadežnega Spočetja v Willoughby, Ohio, ob 9:30, nato na Kalvarijo.

Frances Webb

Po kratki in mučni bolezni je preminula v Euclid Glenville bolnici Frances (Fay) Webb, roj. Hrvatin, stara 30 let, stanujoča na 970 Worden Rd., Wickliffe, Ohio. Zapuščala soproga Freda, otroke: Debra-Lee, Wayne W. in Gary L., očeta Josepha Hrvatina, doma iz vasi Kutezevo pri Ilirski Bistrici, mater Frances, roj. Kosir, doma iz Globelji pri Sodražici, brata Josepha J., ml.; ter več drugih sorodnikov. Rojena je bila v Clevelandu. Bila je članica Društva sv. Jožefa št. 169 KSKJ. Pogreb bo jutri zjutraj ob devetih iz Jos. Zele in Sinovi pogrebnice na 458 E. 152 St. v cerkev Karmelske Matere božje v Wickliffe, Ohio, ob desetih, nato na All Souls pokopališče v Chardon, Ohio.

Peter Rijavec

V soboto zjutraj je umrl na svojem domu na 15307 Waterloo Rd. 75 let stari Peter Rijavec, doma v vasi Trnova, od koder je prišel l. 1913. Zaposlen je bil večji del pri N.Y.C. in Pennsy žel. družbah v popravilnicah vagonov. Zapustil je ženo Mary, roj. Hvala, hčer Josephine Mesese, sina Fredericka Ryaveca, štiri vnuke, brata Louisa in Androva tod, v Evropi pa brata Jožeta, starega 92 let, in sestro Filicio in Terezino. Pokojni je bil član Društva V boj št. 53 SNPJ, Woodmen of the World No. 81 in Betsy Ross No. 186 A.F.U. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnice na Lake Shore Blvd. jutri zj. ob devetih na Kalvarijo.

ZDA so znova obsodile kubansko obrekovanje

WASHINGTON, D. C. — Združene države so poslale vsem ameriškim republikam diplomatske note, v katerih obsojajo kubanske obdolžitve Združenih držav, prav posebno zavračajo vsako odgovornost za eksplozijo na francoski ladiji La Coubre, naloženi z municijo, v Havani.

Predsednik kubanske vlade je odgovornost za to eksplozijo vrge na Združene države.

Indonezijski Sukarno naletel na odpor proti "vodeni" demokraciji

Nacionalni krogi zahtevajo zmanjšanje vpliva komunistov v vodstvu dežele. Ba-je podpira to zahtevo tudi vojska.

JAKARTA, Indonez. — Indonezijski predsednik Sukarno se je vrnil zdrav in spočit z dolgih počitnic, ki jih je deloma prebil tudi pri Titu, in takoj začel uvajati "dirigirano demokracijo." Voljeni parlament je že razpustil v marcu pred svojimi počitnicami, potem je kar sam nabral 261 poslancev za nov parlament. Polovico poslancev je nabral med pristajalci raznih strank, ostane pa med raznimi kulturnimi, narodnimi in podobnimi organizacijami. Tako so dobili komunisti kar okoli 60 poslancev.

To seveda ni všeč vsem protikomunistom, levičarjem in desničarjem. V Sukarnovi odsotnosti so ustanovili "antikomunistično ligo" in sedaj zahtevajo v njenem imenu, naj zmanjša vpliv komunistov v novo imenovanem parlamentu. Sukarno je obljubil male spremembe v parlamentu, toda hoče imeti še naprej glavno besedo v politiki.

S tem menda niso v Indoneziji preveč zadovoljni, ne samo civilisti, ampak tudi vojski. Zato so na Nizozemskem, ki dobro pozna Indonezijo, ker je bila prej nizozemska kolonija, začeli krožiti glasovi, da je Indonezija zrela za novo revolucijo. Sukarno je dal te glasove takoj energično zanikati. Vsekako se nekaj bliska v Indoneziji.

Dosedanje nesreče z atomskim strelivom niso ogrožale ljudskega zdravja

NEW YORK, N. Y. — Zadnje nesreče z atomskim strelivom bi bili kmalu imeli na vojaškem letališču in oporišču McGuire, N. J. Tam se je vnela raketa B-omarc, ki je imela že montirano glavo z atomskim strelivom. Nesrečo so pravočasno opazili, strelivo ni eksplodiralo, zrak ni bil okužen. Vkljub temu so pa takoj ukrenili vse potrebne varnostne mere.

Pri tej priliki je debata o nesreči odkrila, da smo dosedaj imeli enajst podobnih nesreč, ali bolje rečeno nevarnosti. Sedem jih je bilo v Ameriki, dve v Angliji, ena v Tripoliju in ena v Jugoslaviji. Najnevarnejša je bila ona v Vinči v Jugoslaviji, vendar se je tudi tam posrečilo, da so večini prizadetih rešili življenje v neki pariški kliniki.

Strokovnjaki radi tega niso spremenili svojega mnenja tudi po zadnji nesreči na oporišču McGuire. Mislijo, da je potrebna stalna previdnost na vseh letališčih in oporiščih, z verjetnostjo kakšne večje nesreče pa ne računajo, posebno ne radi tega, ker so močstva na oporiščih in letališčih dobila nalog, da držijo tiste dele atomskih bomb, ki bombe lahko sprožijo, daleč od glavnega bombnega trupa.

S "pritiske na gumb" se torej danes ne more več sprožiti nobena bomba. Tako procedura je prepovedana.

Bodi previden in pazljiv, pa se boš izognil marsikateri nesreči!

Kubanska vlada zasegla ameriške hotele in grozi petrolejskim družbam

HAVANA, Kuba. — Vlada je prevzela upravo dveh največjih hotelov, ki sta bila doslej v ameriški upravi. Delavski minister je izjavil, da vodstvo hotelov Nacional in Havana Hilton ni znalo rešiti gospodarskih težav.

Država je zasegla še neki drugi hotel v sredi mesta in najbolj znani nočni lokal Tropicana. Castro je zagrozil petrolejskim družbam Esso Standard, Texaco in Shell Oil, če ne bodo čistile in predelale surovega olja v svojih čistilnicah, ki ga je Castro kupil od Sovjetije.

Diktator Trujillo dobil novo politično klofuto

WASHINGTON, D. C. — Ko je Trujillo začel v januarju tako kruto preganjati svoje politične nasprotnike, da je celo katoliška cerkev morala protestirati, je Venezuela zahtevala v znani Organizaciji ameriških držav, naj mirovni odbor takoj preišče, kaj vse se godi v Dominikanski republiki.

Odbor, ki obstoja iz 5 članov, med njimi tudi zastopnika naše dežele, je takoj začel preiskavati venezuelsko pritožbo. Trujillo je sicer protestiral in ni dovolil odboru, da bi prišel gledat na samo mesto, kaj uganja njegova diktatura, toda odbor je preiskoval naprej in njegovo poročilo je bilo spisano že pred Veliko nočjo. Takrat ga odbor ni hotel objaviti, ker je upal, da bo Trujillo amnestiral na stotine zaprtih nasprotnikov. Ker se to ni zgodilo, je sedaj poročilo objavil.

V njem obsoja z zelo ostrimi besedami Trujillo, da krši vse osebnosti in politične pravice prebivalstva, da je uničil vso svobodo v govorjenju in pisani besedi. Odbor ugotavlja dalje, da je moral pred Trujillom bežati za tuje že toliko političnih beguncev, da so postali problem za nekatere male republike v srednji Ameriki. Poročilo odbora je napravilo velik vtis v vseh političnih in diplomatskih krogih po vsej Ameriki.

Znižanje zavarovalnine za avtomobile v Ohio

COLUMBUS, O. — Zaradi novega načrta zahtevkov odškodnine za avtomobilske nesreče, bo zavarovalnina v Ohio znižana za 2,35 odstotkov, je objavil koncem tedna superintendent za zavarovanje E. Stowell.

Znižana zavarovalnina bo stopila v veljavo s 1. julijem. Napovedujejo, da bo dober vozač, ki ni bil več let v nobeni nesreči in ne kaznovan zaradi kršenja prometnih predpisov, mogel prihodnje leto dobiti do 20 odstotkov popusta na običajno zavarovalnino.

Letalska nesreča v Avstraliji

MACKAY, Avstral. — Od petka na soboto se je ponesrečilo potniško letalo Trans-Australia družbe, pri čemer je našlo smrt 29 oseb, med njimi dva Amerikanca ter 16 šolskih otrok.

Letalo je padlo v morje nekako štiri milje od tod. To je doslej največja letalska nesreča v tem delu Avstralije.

EISENHOWER NA POTI NA ZAVEZNIŠKI DALJNI VZHOD

Včeraj se je predsednik Eisenhower podal preko Anchorage na Aljaski na Daljni vzhod, kjer namerava obiskati Filipine, Formozo, Japonsko in Južno Korejo, pa se preko Havajev vrni domov. — Predsednik more računati pvnosti na prijazen sprejem, le v Tokiu se boje, da utegne Eisenhower doživeti kaj neprijetnega kljub zagotovilo vlade, da je vse poskrbljeno za njegovo popolno varnost.

WASHINGTON, D. C. — Levičarji v japonski prestolnici so tekom zadnjih tednov vprizorili vrsto protestov proti ameriško-japonski vojaški zvezi in proti obisku predsednika Eisenhowerja, ki naj bi to zvezo nekako zapečatil in posebej podčrtal trdne vezi med Japonci in Ameriko. Eisenhowerjev tiskovni tajnik James Hagerty je občutil na svoji koži, kaj se lahko zgodi komu, ki je zašel v sovražno množico. Levičarska skupina kakih 5.000 oseb je zaprla pot njegovemu avtomobilu, ko se je peljal z letališča v mesto pretekli petek. Poldrugo uro je moral čakati z ameriškim poslanikom McArthurjem zaprt v avtomobilu sredi sovražne množice demonstrantov, ki so razbili na avtomobilu vse steklo in razrezali gume na kolesih. Iz neprijetnega položaja ga je rešil ameriški vojaški helikopter z bližnjega vojaškega oporišča.

Skušnja predsednikovega tiskovnega tajnika ni mogla spreminiti bistveno načrtov predsednikove poti na Daljni vzhod. Levičarska gonja je dosegla tak obseg, da bi odpoved obiska pomenila brez nadaljnega po sodbi merodajnih krogov veliko propagandno zmago komunizma, pa spravila v nevarnost tudi samo ameriško-japonsko vojaško pogodbo.

Nove demonstracije v Tokiu

TOKIO, Jap. — V soboto so levičarji vprizorili v prestolnici nove demonstracije, ki naj bi pokazale javnosti, pa tudi vladi, kaj zmorejo in kaj čaka predsednika Eisenhowerja, če bo res prišel v Tokio. Zbralo se jih je okoli 150.000 v sredi mesta, kjer so skoro deset ur vpili, plesali in demonstrirali na vse mogoče načine proti ameriško-japonski zvezi, proti vladi Kišija in zahtevali, naj Ike ne hodi na Japonsko.

Vlada predsednika Kišija, ki ima v parlamentu veliko in trdno večino, je odločena izvesti vse potrebne ukrepe, da bo Eisenhowerjev obisk na Japonskem potekal mirno in dostojno. Upa, da bo spravila na mestne ulice kakšnega pol milijona Amerikov in Eisenhowerju prijaznih oseb.

Večina prestolniškega in ostalega japonskega časopisja obsoja levičarski nastop proti Hagertyju in ga ožigosava kot nekaj Japonske nevarnosti.

Načrt obiska delno sprejmen

ANCHORAGE, Aljaska. — Tu je pričakoval predsednika Eisenhowerja njegov tiskovni tajnik James Hagerty po svojem potu po Daljnem vzhodu, kjer je pripravil svojemu gospodarju vse potrebno za pot.

Objavljeno je bilo, da je v načrtu za Eisenhowerjev obisk na Japonskem izvršenih nekaj sprememb. Tako bo med drugim odpadel golf, ki sta ga mislila igrati predsednik japonske vlade Kiši in predsednik Združenih držav Eisenhower. Eisenhower se bo manj predstavil množici, kot je bilo prvotno določeno. Prav tako bo odpadel njegov nagovor japonskega parlamenta, iz katerega so socialisti napovedali svoj izstop, da bi izsilili odstop vlade Kišija.

V Washingtonu nervoznost
WASHINGTON, D. C. — Pred-

sednikov odhod na Daljni vzhod je povzročil precejšnjo napetost v vladnih krogih, delno tudi v javnosti. Na eni strani trdijo, da ni izključeno, da bo rdeča Kitajska v času Ikovega obiska na Formozo napadla obalna otočja Kvimoj in Matsu, če ne celo same Formoze, ki jo smatra za suvereni del Kitajske, na drugi pa kljub vsem zagotovilom japonske vlade niso gotovi, da ne bo Eisenhower doživel v japonski prestolnici kako neprijetnost, ki bi utegnila škodovati ameriško-japonskim odnosom in ameriškemu ugledu v svetu.

ZDA bojaželjne!

Clevelandski industrialec in finančnik Eaton je ob svojem povratku iz Evrope označil Ameriko za bojaželjen narod.

CLEVELAND, O. — Cyrus Eaton si je s svojimi izjavami v korist komunističnih dežel pridobil v zadnjih letih že svojevrsten sloves. K temu je tokrat dodal še izjavo o bojaželjnosti Združenih držav.

"Mi smo bojaželjni narod sveta in vsak narod izven Združenih držav to spoznava," je dejal Cyrus Eaton ob svojem povratku iz Evrope, kjer je obiskal prestolnice satelitskih držav.

Oba evropska carinska bloka prešla na praktična pogajanja

PARIZ, Fr. — Kot smo ponovno poročali, obstojata v Evropi dva carinska bloka, enega vodi Nemčija in Francija, drugega Anglija. Odnosi med njima so se razvijali tako, da bi vtegnilo priti med njima do male carinske vojne. Zato sta Amerika in Kanada prevzeli vlogo posredovalcev in posadili sprte evropske brate za eno mizo.

Po daljših pregovorih o načelnih stališčih sta oba bloka na priporočilo Ameriko sklenila, da bosta začela praktična pogajanja o posameznih carinskih postavkah. Delo je prepuščeno strokovnjakom. Šele po izvršenem delu strokovnjakov se bo videlo, koliko škode ali koristi imata oba bloka v posameznih gospodarskih panogah.

Iz Clevelanda in okolice

Rojstni dan—

Danes obhaja Mrs. Ana Seršen s 392 E. 161 St. svoj 75. rojstni dan. Cestitamo in ji želimo še mnogo let zdravlja in zadovoljstva!

Mucke—

Kdor bi želel dva meseca stare mucke polperzijske pasme, jih lahko dobi na 1031 E. 62 St., Tel. EN 1-5432.

Graduacija—

Na St. Joseph High School je graduiral 5. junija Jože Kokal, sin Mr. in Mrs. Jože Kokal s 15228 Saranac Rd. Javil se je prostovoljno k vojakom in bo 7. julija odšel služiti štiriletni rok v marinski kor. Čestitamo in želimo mlademu rojaku v vojaški službi lep napredek in zdrav povratek domov.

Važno obvestilo—

Kdor je našel potrldno knjižico Ameriške Domovine št. 26321-26400, zgubljenjo pretekli teden neke v Senklerski okolici, je prošén, da jo prinese v urad lista.

Dan zastave—

Jutri bo "Dan zastave." V mestu bo ob 8:30 zvečer slavnostna parada od E. 13 St. in Chester Ave. po Euclid Ave. do Public Square, na Superior in na Mall, kjer se bo razšla. Vsi lastniki hiš so prošeni, da ta dan razobesijo ameriško zastavo.

Na obisku—

Mr. in Mrs. John Zeleznik iz St. Pedro v Kaliforniji sta prišla na obisk k svojem sinu Mr. Phil Zadnik na 6631 Solon Blvd., Solon, Ohio, kjer ostaneta dva tedna.

Seja—

Podr. št. 25 SZZ ima nočjo ob 7:30 sejo v šoli sv. Vida. Podr. št. 18 SZZ ima jutri zj. ob 7:30 sejo v SND na Waterloo Rd.

— Okoli 92 odstotkov farmarskih pridelkov v ZDA odpeljejo prvič na trg na tovornih avtomobilih.

Zadnje vesti

CHICAGO, Ill. — Adlai Stevenson je včeraj ponovno izjavil, da ni kandidat za predsednika ZDA.

BUENOS AIRES, Arg. — V zahodnem delu Argentine je prišlo danes zjutraj do vojaškega upora, ki pa je bil končan v kratkem brez prelivanja krvi. Uporniki so se predali.

CLEVELAND, O. — Sinoči so predstavniki podjetja in delavske unije v Ford Motor Co. podpisali sporazum in tako preprečili stavko 8.500 delavcev.

NEW YORK, N.Y. — Guv. Nelson Rockefeller je sinoči na televiziji ponovno izjavil, da ni kandidat za predsednika ZDA in da še vedno drži njegova zadevna izjava od lanskega decembra.

NEW YORK, N.Y. — Članek v včerajšnji moskovski "Pravdi" za 40-letnico Leninovega dela "Levičarski komunizem: Otroški nered" kaže, da je Nikita Hruščev še vedno trdno v sedlu v ZSSR.

Vremenski

prerok

pravi:

Večinoma oblačno in deževno. Najvišja temperatura 68.

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week in July

Publisher: Victor J. Knaus; Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$12.00 na leto; \$7.00 za pol leta; \$4.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$3.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$12.00 per year; \$7.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months

Friday edition \$3.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio.

83

No. 115 Mon., June 13, 1960

Usoda sestankov na vrhovih

Sestanke na vrhovih je spravljal v mednarodno politiko našega stoletja zadnji veliki ameriški idealist predsednik Wilson. Postavil je načelo, da se morajo vse važne mednarodne pogodbe obravnavati in sklepiti pred očmi mednarodne javnosti. Tajnih pogajanj in pogodb ni hotel priznati. Tako ni na primer priznal znanega tajnega Londonskega pakta iz l. 1915, ki je izročil Italiji primorske Slovence.

Prvi sad te nove diplomacije so bila mirovna pogajanja po prvi svetovni vojni v Parizu. Evropejski državniki tiste časa: Lloyd George, Clemenceau in Orlando niso bili navdušeni za Wilsonove ideje in so jih z uspehom bojkotirali na celi črti. Wilsonovi domači nasprotniki so porabili ameriške diplomatske poraze v Parizu, da spravijo ameriško zunanjo politiko zopet nazaj na izolacionizem. Amerika se ni brigala za Evropo, kar je mnogo pripomoglo k drugi svetovni vojni. Tako se je prvi poskus s sestanki na vrhovih ponesrečil v polnem obsegu.

Ideja o sestankih na vrhovih ni zamrla. Po Wilsonovi smrti jo je oživil Winston Churchill v svojih spominih na prvo svetovno vojno. Doživel je osebno tisto tragedijo takih sestankov l. 1919, zato si je zamislil take sestanke čisto drugače. Sestanki naj ne bi bili zvezani s pogajanjem pred javnostjo, kajti v tem slučaju postanejo navadna opereta s tragičnim koncem. Vodilni državnik naj bi se sestel daleč od sveta na samotni in tam določili smernice za novo svetovno politiko. Ni pa imel nobene prilike, da bi svojo zamisel uveljavil. Prva svetovna vojna je namreč skoraj podrla njegovo politično kariero; ako ne bi bilo druge, bi bil že davno pozabljen.

Ideja o takih sestankih je prišla tudi v Rooseveltovo glavo. Že koncem l. 1942 je predlagal Churchill "strateško-vojaško konferenco Amerike, Anglije in Rusije," toda posamezne zaveznice naj bi tja poslale samo vojaške in diplomatske zastopnike, ne pa vodilnih državnikov. Churchill je tak sestanek želel tudi samo med njim, Rooseveltom in Stalinom. Roosevelt je pristal na idejo, toda Stalin ni bil zanj. Tako je prišlo do znane konference v Casablanci med Rooseveltom in Churchillom, toda brez Stalina.

Sestanek je rodil dosti uspehov, toda pokazal je tudi temne strani. Res, da je bil tajen, toda to ni preprečilo, da se oba državnika nista sporazumela o mnogih stvareh. Roosevelt je na primer vstrajal na "brezpogojni kapitulaciji" Nemčije, Churchill ni bil za to. Je najbrž imel prav, kajti ravno načelo brezpogojne kapitulacije je gnalo Nemce v odpor do zadnjega. Hujše je bilo z generalom De Gaulle, ki je bil tudi v Casablanci, toda ne kot polnopravni udeleženec. Obnašal se je pa tako samozvestno, da je Churchill pošla vsa dobra volja in da je že mislil, da preloži zveze z njim. Sestanek v Casablanci je bil sicer tajen, toda vsega ni dosegel, kar so hoteli udeleženci.

Toda Churchill se je trdovratno držal ideje o potrebi in plodnostnosti takih sestankov. Sestajal se je tekem vojne z Rooseveltom, sestajal se je s Stalinom v Moskvi. Z obema je vodil prave diplomatske bitke, ki v njih ni zmeraj zmagoval. Pravi sestanki na vrhovih so bile znane konference v Teheranu, Jalti in Potsdamu, vse tekem vojnega časa ali takoj za njim s polno udeležbo: Roosevelt ali Truman za Ameriko, Churchill ali Atlee za Anglijo in Stalin za Rusijo.

Vsebinska pogajanja na teh sestankih je večini ljudi še dobro v spominu. O vrednosti takih konferenc so takoj nastali dvomi. Zagovorniki konferenc so trdili, da so bili sklepi vseh sestankov dobri in da je samo Stalin kriv, da so niso izvršili, nasprotniki konferenc so trdili, da so sestanki rodili več zla kot koristi, ker so samo zavajali svet v napačne upe. Resnica je pa nekako v sredi. Taki sestanki niso važni sami po sebi, važni so po značaju udeležencev. Na takih sestankih morajo trčiti drug ob drugega politični interesi posameznih državnikov. Ti interesi so prirojeni narodni politiki vsake države in se ne ozirajo v prvi vrsti na dobrobit vsega sveta. Kar se na takih sestankih sklene, nosi pečat kompromisa, ki se malo ozira na interese tistih, ki niso bili povabljeni na konferenco. Kompromisni sklepi so seveda vredni le toliko, kolikor jih udeleženci prostovoljno izvršujejo. Nikomur ne bo padlo v glavo, da bi s silo hotel doseči izvrševanje sklenjenih pogodb.

Na teh konferencah so bili udeleženi tudi komunisti, ki so od l. 1920 naprej šestkrat dokazali, da politične pogodbe izvršujejo le takrat, kadar jim to koristi. Churchill je vedno imel pred očmi to nevarnost in si puščal odprta vrata za dodatna pogajanja, le Roosevelt je mislil, da bo lahko Stalina vrtel tako kot svojo ameriško javnost. Zmotil se je in svojo zmotno uvidel šele tik pred svojo smrtjo. Truman je bil v tem pogledu bolj trezne glave, toda mogel je popraviti samo par Rooseveltovih napak in še v takih slučajih ga ameriška javnost ni hotela pravilno razumeti.

Svet se je vključ vsem slabim skušnjam vdal po Stalinovi smrti praznemu upanju, da bodo Stalinovi nasledniki uvidevnejši in dostopnejši za pametna pogajanja. Ta ilu-

zija je rodila l. 1955 prvi veliki poveljni sestanek na vrhovih v Ženevi. Takrat je zavladala iluzija o "ženevskem duhu." Tovariš Molotov je poskrbel za to, da je svet moral proti svoji volji počasi pokopati vse upanje, da bo sestanek rodil kak praktičen uspeh.

Toda Churchillov drugi naslednik Macmillan je začel zopet goniti idejo o potrebi po takem sestanku. Nanjo je pristal takoj Hruščev, toda že takrat je Angleža nadrl v taki obliki, da so se vsi čudili, zakaj se Macmillan ni takoj po osebni žalitvi od strani ruskega diktatorja vrnil domov.

Kmalu potem je Amerika zgubila državnega tajnika Dullesa, ki je zmeraj vedel, kaj hoče, se držal svoje linije in se nikoli ne podal tujemu vplivu. Ameriki je zmanjkalo odločnega krmarja v zunanji politiki. Eisenhower je popustil pritisku ameriških domačih levičarjev in nekaterih zaveznikov in šel letos še enkrat po kostanj v ogenj v Pariz. Tam se mu je zgodilo isto, kar se je leto prej Macmillanu: Hruščev ga je napadel v tako nedostojni obliki, da je s tem uničil konferenco. Še nedostojnejše se je obnašal napram amerškemu predsedniku v svojih poznejših izjavah. Ideja o sestankih na vrhovih je s tem pokopana najbrže za dolgo vrsto let.

Skušnija pariškega sestanka je namreč ta-le: Oglej si najprej udeležence, potem se šele odloči, ali greš na konferenco ali ne. Ako si prišel do prepričanja, da se udeleženci ne bodo obnašali s potrebno dostojnostjo in da ne nudijo nobenega jamstva, da bodo napravljene sklepe tudi izvršili, potem ne hodi na konferenco, pa naj svet še tako kriči, da bo radi tega stala nova svetovna vojna kar pred vrati.

Mnenja in vesti

IZ ŽELEZNEGA OKROŽJA

Piše Andrejček

Duluth, Minn. — V Združenih državah imamo letos volilne kampanje. Važna zadeva, ki obrača vso našo pozornost in zanimanje nase. Našo javnost zanima, kdo bo imel vajo te naše dežele v rokah kot predsednik in kot pripadnik in vodja politične stranke, ki bo zmagala v volitvah. To je letos naša glavna zadeva. Poleg te so seveda še druge zadeve, ki so za nas tudi važne in o katerih želimo vsaj začasno, da bi ostale. kakor so, to je brez kakih zapletljajev.

Ostali svet ima po svojih deželah svoje skrbi, ki so nekatere večje, druge zopet manjše. Večje sile, kakor n. pr. Britanija, Francija, Italija in za njimi manjše kot Belgija, Danska, Holandska, Švica, Norveška in Švedska si začasno tudi žele, da ostane sedanje gospodarsko in politično razmerje kakršno je. Zato imajo vsak svoje razloge in vzroke. Glavni med temi je gospodarski razlog. Tekom zadnjih osem let se je vsa Zapadna gospodarska opomogel. V Nemčiji, kakor govore poročila, so gospodarske razmere kar sijajne. Industrija je v polnem obratu, promet se veča. Le nacionalistične manije se tu in tam zopet vzbujajo in podžigajo Nemce naj ne pozabijo na delo za skorajšnjo ujedinenje vseh Nemcev, to je Vzhodno in Zapadno Nemčije.

Francija je utrujena od večnih skrbi in težav po njenih kolonijah v Afriki in bi se rada vzdržala kjer koli je še zasedrana po svetu.

Švici je po volji, kakor je. Tudi Skandinavci se ne zanimajo za drugo, kakor da se jih pusti v miru, kakor oni puste druge v miru.

In Vzhod za železno zaveso?

Komunisti bi seveda radi naprej in imajo za take namene tudi polne žepne načrtov. Toda previdno računajo s časom in razmerami. Za enkrat jim kažejo njihove politične ure, da še ni čas za kak nastop ali sunek s silo. Ropotajo pa in grozijo, kakor missourske nevihte, ki jih rodijo soparice mehiških gora zaliva in jih zaganjajo gori proti severu. Proračunano imajo, da bi se vsak poizkus od njihove strani izjalovil, ali bi vsaj ne izpadel tako, kakor si želijo, in to bi jim bilo v škodo. Tako zaenkrat. Zato jim ugaja, če tudi to ne naglašajo, da bi ostalo pri sedanjem stanju vsaj še nekaj časa.

Čas dela za obe strani. Vsaj tako vsi upajo.

Zadeva Berlina, zadeva ujedinenja Nemcev je sicer važna

v prvi vrsti seveda za Nemce, za tem tudi za Zapad, da bi dobil tako vmesni pas med Zapadom in Vzhodom. Toda zaenkrat zgleda, da izsiliti rešitve tega problema zaenkrat nima namena ne Zapad, na Vzhod, to je na tak način, kakor si ga vsak ter dveh taborov želi zase. To zato, ker kak spopad bi le pokvaril sedanje stanje tako enemu, kakor drugemu. Vsi so se v zadnjem desetletju prebili do neke višine gospodarskega okrevanja in nekega reda pod lastno streho in ne želijo, da jim naj kak nov nepremišljen korak v vihar nanovo vse pokvari. To kljub temu, da so politične razmere daleč od zadovoljivega stanja. Prav iz tega razloga se v vseh krogih naglašajo želje po razorožitvi, katere pa niso nič drugega kakor le želje, da se z vsemi ureditvami zavlakuje in v tem naj bi čas prinesel boljše ugodnosti za tega ali onega. Kakšno letino bodo rodila ta upanja obeh taborov, je odvisno od političnih vremen v bodočnosti.

* PREDLOG ZA ZDRAVNIŠKO OSKRBO starih ljudi je zaenkrat propadel. Sestavil in predlagal ga je v kongresu kongresnik A. Forand in o predlogu je bilo mnogo debat. Ameriška zdravniška zveza je imenovala predlagano zdravniško oskrbo za "socializirano zdravstvo". In baš to je mnogim ne-
kak diktiralo, da so volili proti iz nagiba, češ, da s tem nekako lezemo v neko "socialistično" mišljenje.

Družabno življenje, ali če hočete socialno življenje ima več strani, izmed katerih vsaka zahteva svoje posebnosti in pozornosti. Mnoge je treba reševati skupno, družabno, mnoge se lahko prepusti posameznikom, da jih po svoje rešujejo. Revščino in trpljenje množice ne more zadovoljivo reševati posameznik. Skupna akcija je potrebna in če imajo v državi tak socialni program, ki določa zanimanje in podporo v takih slučajih, za one, ki tako podpora potrebujejo, je borba proti revščini in trpljenju veliko bolj učinkovita, pa tudi bolj dostojna, kakor pa če v takih slučajih vodijo posamezniki prosjaške akcije.

Družabne težkoče ima vsak narod in vsaka država. Brez rezevov in podpore potrebnih ljudi, katerim je družba dolžna pomagati, ni nobena država. Čim bolj prebivalstvo narašča, večje so take socialne zahteve. Kaj bi bilo danes z milijoni naših starčkov, če bi ne imeli socialne pokojnine? Nekateri bi šli skozi s

svojimi prihranki, a koliko jih je, ki si ali niso znali, ali si radi okoliščin niso mogli ničesar prihraniti za stare dni. In ko se je pod predsednikom Rooseveltom uvedlo socialno zavarovalnico, koliko je bilo vpitja, da lezemo v "socializem". Isto je bilo zdaj pri debatah o socialni zdravniški oskrbi starih ljudi. Ali je ljudem v boleznih pomagati kak greh? Ali ne zapoveduje to krščanska ljubezen? Ako imamo denar za vse razne podpore tujim deželam, celo takim, od katerih vemo, da ne bodo deležni nikdar zahvale, ali je pa greh, če določimo zdravniško pomoč in oskrbo svojim lastnim ljudem, lastnim očetom in materam? Kje je naš čut za družabne dolžnosti do lastnih ljudi?

Privatnost! Privatnost! povdarjajo mnogi sami vase zapeti sebičneži. Zakaj? Ali zato, da v privatnosti lažje kujemo iz vsakega slučaja, tudi iz trpljenja bližnjega, koristi zase? In če to ne, iz kakšnih razlogov pa potem?

Bolniška in zdravniška postrežba je dandanes draga reč. Reyni ljudje si jo ne morejo privoščiti, ker nimajo sredstev za to? In žrtvovati za take nekaj iz skupnost je pa "potapljanje v socializem". To po mnenju tistih, ki za bližnjega nimajo dosti srca. A praktičnega nadomestila pa nimajo za rešitev takih težkoč. To jasno kažejo njihova dejanja, ko take potrebe trka-
do na njihove duri in srca. Kam spadajo te vrste "humanitarci"? Pozdrav vsem čitateljem in A.D. pa mnogo novih naročnikov!

Andrejček.

Uspeh čikaške mladine

Chicago, Ill. — V preteklem šolskem letu je nudila slovenska sobotna šola pri Sv. Štefanu staršem in vsem prijateljem slovenske mladine možnost, da so zasledovali, kako mladi in najmlajši napredujejo v znanju slovenske in v javnem nastopanju. Pri prireditvah tekem šolskega leta smo lahko opazovali razvoj in napredek v znanju materinega jezika, slovenske literature, v petju in glasbi. Pri teh prireditvah so nastopali najmlajši, ki še niso obvezni obiskovati šole, šolski otroci nižje in višje skupine sobotne šole ter "Mladinski pevski zbor", v katerem so študentke in študenti srednjih in višjih šol. "Mladinski pevski zbor" nastopa samostojno in skupno s sobotno šolo. Nekaj članov tega zbora je izšlo iz sobotne šole, nekateri so prišli od drugod pozneje in so se priključili zboru.

Napredek smo lahko opazili pri vseh skupinah. Otroci pred šolsko dobo nastopajo z deklaracijami in petjem. Šolski otroci so na predstavah deklamirali pesmi slovenskih pesnikov, recitirali odlomke iz del slovenskih pisateljev, imeli kratke govore, v katerih so povdarjali lepoto slovenske besede, dolžnosti do naroda, v katerem so bili rojeni, in izpovedovali svojo vdanost in ljubezen do Marije. "Mladinski pevski zbor" je nastopal pri raznih koncertih, priredil samostojen koncert in kar dve opereti.

Vse tri skupine so nastopile tudi pri materinski proslavi, ki se je vršila 4. junija v veliki farni dvorani. Program te prireditve je bil v glavnem razdeljen v tri dele.

Prvi del: Deklamacije, govoreček in petje. Vse točke so bile podane otroško prisrčno, naka-
tere tudi doživeto, zlasti govoreček Mojce.

Drugi del: Nastop "Mladinskega zbora," ki je pokazal pri tej prireditvi velik napredek. V letošnjem letu je v nastopih najbolj napredovala ta skupina. Razvoj njihovega napredka bi lahko podal samo usposobljen kritik. Povprečni obiskovalec mladinskih prireditev pa smo lahko opazili in čutili, da so pev-

ke in pevci pod vodstvom p. Vendelina premostili zelo hitro začetne težave in prišli iz negotovosti do umirjenega in gotovega podajanja pevskih točk, kar omogoči poslušalcem uživanje pesmi in petja. Zboru in p. Vendelinu čestitamo!

Tretji del: "Materin blagoslov," igra v treh dejanjih. Pevske vloške je komponiral p. Vendelin; režirala je gđ. Pavla Mušič, ki je pripravila tudi prvi del programa. Pod njenim vodstvom v šoli in pri vajah so mlade igralke in mladi igralci v preteklem letu uspešno napredovali. Zahvala gđ. Pavli in njenim sodelavcem, zlasti staršem. Pevske točke je spremljal na

klavirju g. A. Fishinger. Hvala lepa za njegovo brezplačno delo in ves trud pri mladinskih prireditvah.

Za nastope je treba pripraviti oder. Pri velikem odru to ni lahko delo, ker se je treba izogniti večjim izdatkom; saj je znano, da dramske prireditve in koncerti niso dobičkanosni. Da je bil oder pri vseh prireditvah okusno in primerno opremljen, gre zahvala g. Adiju Kranjcu, kateremu so pomagali nekateri člani "Mladinskega pevskega zbora."

Želimo, da se bo to delo v prihodnjem šolskem letu uspešno nadaljevalo.

F.

Greh pa bi bil, če bi molčali

Na spominski proslavi v dvorani sv. Vida, 29. maja, je govoril g. Stanko Pleško. On je bil med tistimi slovenskimi fanti in možmi, ki so jih Angleži koncem maja 1945 vrnili titovcem. Pred smrtjo v kočevskih gozdovih se je rešil, ko je pobegnil iz zapore v Št. Vidu nad Ljubljano in po štirih letih skrivanja v domovini preko meje v Avstrijo. Od tam se je izselil v Kanado. Vse svoje skušnje in doživljanje je popisal pred leti v AD pod naslovom "Mimo smrti v svobodo." To je kasneje dal ponatisniti v knjigi. V naslednjem objavljamo njegov govor.

* * *

Spet je misel težka kot kamen in spomin na tiste strašne dni je grozen kot smrt. Leta teko in doba revolucije se odmi-
ka, kot bi nanjo legal mrak. Vedno teže je: misliti na grozo in kri, še teže je o tem govoriti, ker čas celi rane in spomin že pozablja bridkosti. Včasih se mi zdi, da se ne da povedati nič, kar bi ne bilo v tej ali oni obliki že rečeno, toda ko v duhu gledam hudobijo in smrt, spoznavam, da o naših pomorjenih bratih moramo govoriti brez prestanka, četudi ves svet molči in je proti nam. Odpirati moramo oči zapeljanim in zaslepljenim, ki še vedno nočejo spoznati, da je komunizem po svojem bistvu, po svojem nauku in svojem delu — zločin. Odločno moramo klicati v svet in izpričati resnico o slovenski protikomunistični borbi, da bo tudi Angl ežem, Amerikancem in drugim, ki jim ni bilo prav nič mar, kaj se godi na Slovenskem, postalo jasno, zakaj je slovenski fant prijel za orožje.

To je dolžnost nas vseh, greh pa bi bil, če bi molčali mi, ki smo iz umirajočih oči naših domobrancev brali edino prošnjo, ki so jo imeli: kdor ostane živ, naj pove svetu, za kaj smo se borili in kaj se je z nami zgodilo!

Poznamo našo zgodbo. Doživljali smo jo, jo že dostikrat slišali, a ne bo odveč, če jo še enkrat ponovimo.

Pojdimo v mirno dobo pred revolucijo. Naš človek je v tako naravnem razmerju živel na svoji zemlji, da v njegovem življenju ni bilo prostora in časa za greh in hudobijo. Slepo je bil zaverovan v svojo zemljo, obenem pa ni nikoli pozabil, da vse, kar ima, prihaja od Boga. Grunt, družina in vera — to mu je bilo življenje. Tega si ni pustil vzeti nikoli; bil se je zanj, kadar je bilo treba, in si je po 1. svetovni vojni le priboril vsaj nekaj svobode.

L. 1941. je narod spet postal suženj. Negotovost in strah pred okupatorjem sta rasla, obenem pa je rastla tudi misel o svobodi in zajela vse, ki so se zavestno dali, kaj se pravi biti suženj. Komunistični plačanci so izkoristili ta klic po svobodi, organizirali so zloglasno OF in oklicali boj za svobodo. Po gozdovih so se pojavili partizani, začeli so moriti, toda žrtve ni bil okupator, ampak Slovenci, najbrž iz naroda. Vrsta zverinsko pomorjenih je prehajala v tisoče, okupator pa namesto, da bi neoboroženo ljudstvo zaščitil, se je bratil s partizani, uprizarjal po komunistih vodene masovne aretacije zaveznih Slovencev, streljal je talce in požgal slovenske vasi. Naš preprosti člo-

vek ni mogel razumeti te zločinske igre in v svoji poštenosti ni odobral zločinov, ki so jih počeli eni ali drugi. Vedno jasneje je spoznaval, da ni več varen življenja; okupator ga je uničeval podnevi, partizan ga je moril ponoči. Zaščite ni bilo nikjer, naš človek pa je hotel živeti, pravico do življenja pa sta mu jemala oba: tujec in lastni brat-komunist.

V tej skrbi za golo življenje je zapustil dom, svoje družine in domače njive. Iz tal je izkopal prve zarjavele puške in se postavil v bran. To je resnica o postanku protikomunistične borbe, ne pa laži o izdaji in sodelovanju z okupatorjem, ki bi jih komunisti radi dali zgodovini kot resnico. Od vseh strani so naši možje in fantje hiteli na branik za obrambo življenja. Nihče jih ni klical, še manj silil, le zavest nujnosti in dolžnosti reševati narod, ko je bil ta obsojen na smrt, jih je gnala, da niso mislili na plačilo in čast, tudi ne na žrtve in smrt, ampak so samozavestno stopili na okepe.

Komunisti so vedeli, da so napram volji do življenja brez moči, zato so s terorjem in kleветami storili vse, da bi nas narod zavrnel. Ko jim tudi to ni uspelo, so se javno zvezali s tujcem in z vsem njegovim orožjem udarili po protikomunistični vojski in jo uničili skoro do zadnjega moža. Kri je tekla v Grčaricah, Jelendolu in Mozlju, tragično je padel Turjak, toda volje do življenja našemu narodu niso mogli ubiti. Kot da je seme poglalo iz množičnih grobov, je vse, kar je bilo zdravo in pošteno, planilo na dan in se združilo v slovenskem domobranstvu. Ta spontan pohod slovenske mladine proti nasilju in zločinu je nekaj edinstvenega ne samo v slovenski zgodovini, ampak v človeški zgodovini sploh. Bilo je nekaj tako pristno slovenskega, nenarejeno in jasno, da nihče ni vprašal: zakaj v boj? kako dolgo bo trajal? kaj bo naše plačilo? Od ust do ust je šlo neko nenapisano povelje, zavrela je kri naših očetov, ki je kljubovala Turku in se ustavila graščaku. Vsakdo je vedel: za življenje je gre. To nas je zbiral pod imeni naših edinic — vaše straže in domobranici, ki tako lepo označujejo osnovo vsega našega boja, kajti stoji za obrambo življenjskih dobrin, naših vasi in naših domov, vsega našega naroda.

Komunisti sicer zanikajo, da smo se borili za življenje, toda zgodovina ne bo mogla ovreči dejstva, da smo branili življenja tistih, ki so jih komunisti ogrožali in nam tako vsilili bor-

(Dolje na 3. strani)

FRANCE BEVK:

STRAŽNI OGNJI

je bilo znano, da je birač Jurij blazno zaljubljen vanjo. Povsod jo je iskal. Bil je pripravljen narediti največjo neumnost in ponižanje zanj. V nekaterih trenutkih, ko je zavračala njegovo besedo, bi jo bil ubil in raztrgal.

"Barbka, povsod sem te iskal," je dejal zdajci s sladkim glasom in se ni več zmenil za pritlikavca.

Barbka ga ni marala, v tistem hipu najmanj. V srdu, da se je Andrej izmknil njenim očem, bi se bila rada znesla nad komerkoli.

"Nisem te iskala."

Jurij je bil vaje takih odgovorov. "Pojdiva na ples," se je ponujal.

"Nisem te klicala."

"Pojdiva h kramarjem. Kupim ti, česar požeš."

"Kupim lahko sama."

Jurij je umolknil, ustnice so mu trepetale. Dasi je govoril pritišano, vendar so bližnji ljudje slišali in razumeli. Nekateri so se ozirali in se smejali. Zasmejala se je tudi Barbka. Ne iz srca, ampak prisiljeno, da bi ga užalila in odpodila. Užalila ga je, odpodila ga ni. Prišel je trepetati. Oči so mu bliskale, te oči je Barbka poznala. Svojo obsodbo je brala v njih. Nekoč je že bežala pred njimi. Nenadoma je zakrčila z rokami, kričala in tekla med ljudmi.

Beg je birača še bolj razljutil. Vse to se je zgodilo pred množico, občutil je, da bo za vedno ostal pečat sramote na njegovem čelu. Zagorel je, planil za njo. Hotel jo je zgrabiti, se maščevati, jo ukrotiti. Ljudje so onemeli opazovali lov in se zgrnili za njima.

Barbka je bežala mimo komediantov, mimo plesa, kjer zvoki piščali niso utihnili, med kramarje in nenadoma obstala pred Andrejem, ki se je bil dvignil s tal.

Sprva se je nemo začudila. V naslednjem trenutku se je zavedela, za kaj gre. Jurij je sopihljal za njo. Vrgla se je mladenci na prsi in vzkliznila:

"Branj me!"

Andrej se je stežka zavedel. Kaj se godi z njim. Jurij je stal rdeč in sopihajoč pred njim in Barbko. Dekle je hotel popasti za roko. Andrej je potisnil Barbko za svoj hrbet, dva sovražna si človeka sta si zrla iz oči v oči. Andrej je sovražil vse grajske, grajski so mrzili njega in njegove. Videti je bilo, da se bosta spopadla ko risa in bo nastalo iz tega gorje. Može so zgrabili Jurija in ga izročili galjotom, da se je pomiril. Jernej je potegnil Andrejca v stran; Liza je bila planila k njemu in se mu obesila med jekom na rame.

"Andrej, nikari!"

Zdajci je Barbka pozabila na Jurija in na vse, le na žensko, ki se je obesila na Andrejca, ne. Z globokim gnevom v očeh jo je premerila, s srdom je vprašala mladeniča:

"Kdo je to dekle?"

"Liza, moja nevesta," je odgovoril Andrej navidez mirno.

"In kaj sem jaz?"

"Ti?" je ujel Andrej mimogrede Lizin začuden pogled.

"Ti mi pa nič nisi."

"Moj si!" se je Barbka udarila po prsih in Andrejca zaslonila s svojim hrbtom. "Ti, ne glej, kot bi ga hotela požreti!" je siknila v Lizo.

Liza je gledala vsa prepadla, začudena. V prsih jo je žgalo, solze so se porajale, niso mogle na dan.

Jernej je pljunil, nato je obrisal usta v rokav. "Dveh žena ne boš potreboval," je dejal Andrej-

cu, prijel Lizo za roko in jo odpeljal. Sledila mu je vdano ko dete, telo se ji je stresalo v jok.

Barbka se je ozrla v mladeničev obraz nad seboj. Zmagoslaven nasmeš se ji je porodil v licu in ugasnil. Andrej je stiskal ustnice in molče prebadal dekle s pogledi.

2.

Barbka je tistega dne le še povečala Andrejčev odpor do nje. Vcepila je sovraštvo med Jurijem in Andrejem, ranila je Lizo srce. Vsega tega ji ni bilo mar, le prvega ji je bilo žal. Ko je spoznala, da je Andrej nezpros, je zbesnela. V neki krčmi ob cesti se je hotela opiti. Ker ji vina niso več dali, se je razjezila in vrgla majolico v krčmarja. Na cesti je dobila konja, ki je, vprežen v voziček, samcat čakal pred krčmo, da si njegov gospodar uteši jezo. Zgrabila je bič in udarila po konju, da je planil s ceste in prevrnil voz v jarek. Sama pa je vihrala z bičem v roki proti domu.

Na zapadni strani kriškega hriba je stala kapelica svetega Primoža. Od kapelice je vodila med zidom in med hišami ozka zagata, v katero je gledalo le nekaj prizidkov dimnikov, okno nobeno. Na koncu zagate je stala ozka hiša. Bila je stisnjena med zidove, stolpu podobna. Vseke, kamenite stopnice so vodile do vrat, ki so črna zijala v mrak. Zgoraj je bila edina soba, služila je za kuhinjo in za spalnico obenem. Pod stopnicami so vodila vrata v klet; ta je bila strašnejša ko ječa, v njo ni nikoli nihče odprl.

Ta stolp je bil last Barbkine matere Ančule. V ozki zagati je bil še podnevi mrak. V mraku je postala trda tema. Ko je tistega večera stopila Barbka vanjo, jo je objela rahla groza. Zavedala se je, da drži še vedno bič v rokah. Tepla je na desno in na levo, dokler ni dosegla stopnic. Butnila je v vrata, niso se odprla. Udarila je nanje.

"Kdo je?" se je oglasil od znotraj plašen starking glas.

"Jaz sem."

"Kdo — jaz? Jaz je vsakdo." Barbka je bila nestrpna. Udarila je z bičem po vratih.

"Ali me ne poznate? Odpri-te!"

To je pomagalo. Nekaj je zaskrebalo na vratih, zapah je zaskripal. Vrata so se odprla le za toliko, da je pogledal skozi starking suhljati, zgubani obraz in se je Barbka izmuznila v izbo. Vrata so se zaprla.

"Česa se bojite?" je vprašala hči iz nejevolje.

"Česa se bojim? Ljudi se bojim. Razbojnikov se bojim."

V veliki vdolbini je stalo ognjišče, a v kotu široka postelja. Razen mize s stoli in troje skrinj ni bilo v izbi ničesar. Na eni izmed skrinj je ležala blazina. Lestva je vodila v podstrešje. Na mizi je stala brlivka, poleg nje je ležal raztresen denar. Barbka se je ozrla po njem. Ančula je opazila pogled. Naglo je stopila do mize, pograbila srebrnike in se naslonila nadnje.

"Kaj tako gledaš denar?"

"Ne pojem ga," je odgovorila hči.

Vse na Ančuli je spominjalo na grabežljivost. Vse je lezlo nekam skupaj, se krčilo v kremplje, nos in usta, noge in roke, telo, še besede in duša.

"Povej, koliko si vzela danes zjutraj?"

"Ničesar nisem jemala."

"Srebrnik mi manjka."

"V špranjo Vam je ušel."

(Dalje prihodnjič)

JUNE 1960 KOLENDAR društvenih prireditev

- JULIJ**
3. — Letni Ohio KSKJ dan: začetek z mašo ob 10:30 pri Mariji Vnebovzeti v Collinwoodu, popoldne piknik na farmi Društva sv. Jožefa.
10. — Zveza slov. protikom. bor. priredi piknik na Kaliopovi farmi.
- 13.-14.-15.-16.-17. — Letni cerkveni karnival pri Sv. Vidu.
24. — Slovenska šola v Collinwoodu priredi piknik na farmi sv. Jožefa na White Rd.
- AVGUST**
7. — Dramatsko društvo LILIJA priredi "Slovenski dan".
28. — Dramatsko društvo LILIJA in pevski zbor KOROTAN priredita skupni piknik.
- OKTOBER**
2. — Banket državne konvencije SZZ v Ohio ob petih pop. v SDD na Waterloo Rd.
- NOVEMBER**
6. — Glasbena Matica poda ob 20-letnici obstoja Verdijsko opero Traviata, ob 3:30 pop. v Slovenskem narodnem domu na St. Clairju.
27. — Moški pevski zbor Slovan poda Jesenski koncert v AJC na Recher Ave. Pričetek ob 4. uri popoldne.

GREH PA BI BIL, ČE BI MOLČALI

(Nadaljevanje z 2. strani)

bo. Obramba življenja je bila glavna in najvidnejša poteza našega boja proti komunizmu, ni pa bila edina.

Borili smo se za vero... Sicer vere z orožjem res ni mogoče nikomur ohraniti, še manj mu jo vsiliti, toda ker je komunizem brezbožen in tam, kjer se polasti oblasti, s propagando in nasiljem uničuje vero, smo se borili za svobodo vere.

Borili smo se za svobodo... ne za kakšno določeno, poznano vrsto svobode, ki smo jo imeli v Jugoslaviji, ali katero nam je pustil okupator, borili smo se za svobodo, katero smo upali doseči s svojimi močmi, ko bodo našo zemljo zapustile sovražne sile in ko bo premagan najhujši sovražnik svobode — komunizem.

Za rešitev teh najosnovnejših dobrin vsakega človeka smo šli v boj. To je tista krivda, tisti velik greh, da so nas umazali z izdajci in morilci. Toda kljub temu smo ponosno šli svojo poter z mirnim pogledom zrli v bodočnost, polni prepričanja, da pride dan, ko bo svet spoznal veliko krivdo komunizma, pri-

znal našo borbo in tudi našemu narodu priznal pravico živeti. Nikomur nisi na misel ni prišlo, da bi kakšen narod na svetu, ki govori o človeških pravicah, mogel popolnoma zavreči klic našega naroda po življenju in namesto svobode vpostavil krivavi komunistični režim.

V Vetrinju pa smo doživeli razočaranje, ki se zdi komaj verjetno in možno. Na tistem so nas prodali, potem pa nas z najgršo prevaro — z obljubo o Italiji — razorožene vrnili v roke rdečim krvnikom.

Prav te dni — od 27. do 31. maja — mineva 15 let, kar je bilo vrnjenih nad 11 tisoč slovenskih domobrancev. Vse te tisoče in še kakih tisoč, ki so jih zajeli na umiku, so komunisti zverinsko pobili brez vsake obravnave, brez vprašanja o krivdi, po nedolžnem, samo zato, ker so morilec imenovali — morilci, komunistično svobodo — sužnost, največ pa zato, ker so hoteli živeti. Zgodovina domobranskih bojev nam jasno govori, da bi do tega nikdar ne prišlo in naša domovina bi ne prišla pod komunistično peto, če bi naša narodna stvar ne bila tako neusmiljeno izdana in prodana.

Dragi bratje in sestre! Ne obtožujemo in ne sodimo, kdo je kriv te naše velike tragedije! Prihajam k vam kot eden, ki je z našimi fanti odšel na tisti zadnji marš, zato vem našo zgodbo do konca in želim, da bi je ne pozabili.

Ni besed, ki bi mogle povedati, kaj smo občutili, ko smo se zavedeli, da smo izdani. Čas je prenehal biti čas, za nas ni bilo ne upov ne prijateljev, le hrepenenje po prostosti in življenju je žgalo kot ogenj, hujske kot vse to pa je bilo razočaranje ob dejstvu: za golo življenje smo se postavili v bran, pa je svet dal prav našim morilecem, nas pa obsodil. Bili smo oropani vsega, drug za drugim smo utihnili ob tej nečloveški izdaji. Vse noči in vse dneve so nas pretepal, kri je tekla iz odprtih ran, a vendar so bili tisti dnevi tako veliki, tako čudovito lepi, da takih slovenska pomlad še ni imela. Dokler smo se borili, gotovo ni bilo vse prav, toda tiste dni je utihnili misel na maščevanje in se umaknila prepričanju, da smo žrtvovani za ideje, ki so našemu narodu svete. Mar-sikomu nepremišljeno sprejeti boj je postal zavesten odpor proti zločinu in nikomur ni bilo žal, da se je boril na strani pravice. Tisti dnevi so bili dnevi molitve in največje žrtve, ko nihče ni pričakoval drugega kot smrt, ne s strahom in nejevoljo, ampak kot nekaj nujnega, čemur se ne sme nihče odreči. Grozno je bilo čakanje, toda lahko trdim, da so naši fantje z veseljem sprejeli to žrtev in bi bi žrtvovali še več, če bi bilo mogoče. Takrat so se našemu narodu rodili mučenci in videl sem jih, kako so krvavi odhajali v noč in smrt, eden sem drugi tja, kamor je velel komunistični krvnik.

Petnajst let je že od takrat, ko se je po naši zemlji odprlo na tisoče grobov. Široko so razijala množična grobišča in sprejemala napol mrtve domobrance.

Zdaj teharskega taborišča ni več, tudi ni tiste kleti pod skladiščem, kjer so jih natikali na kavlje in jim razbijali glave; v St. Vidu ni več vreč, s katerimi so jim vezali oči in jih pretepali do smrti; med drevjem Kočevskega Roga ni več odsekanih udov in razbitih lobanj, ni kordona zbesnelih komunistov, ki so s kolji in noži sejali smrt, toda spomin na vse tisto živi, teh krajev ni mogoče izbrisati z zemlje.

Ne vemo za vse grobove, ne vemo števila pomorjenih, vemo pa in to gotovo, da pride dan, ki bo razodel skrivnosti in zbral vsa imena ter jim dal čast, ki gre junakom. Čas je že opravil svoje delo: trupel ni več, kosti so razpadle in bodeča žica ne reže več v meso — ostali so nam samo oskrunjeni grobovi.

Poklekimo na te svete kraje in za 15-letnico obljubimo, da bomo ostali zvesti ideji naših bratov. Če je bila njim tako velika in sveta, da so zanj umrli, je tudi vredna, da mi zanj živimo. Ne molčimo tistim, ki pljujejo na čast svojih žrtev! Tudi ne bodimo slabiči, ki sicer sovražimo komunizem, ne vemo pa, kaj hočemo! V vsakdanjem življenju dokažimo, da na principih, ki so jih živeli naši mrtvi bratje, moremo resnično ustvariti boljši svet: kjer komunisti rušijo — tam gradimo; kjer ubijajo — mi pomagamo živeti! Ne bodimo malodušni, če svet podpira morilca Tita, kajti prav zadnji dnevi kažejo, kam gremo... Počasi prihaja spoznanje, da s komunizmom kompromisa ni in da so slovenski domobrance imeli edino prav. Narodi priznavajo krivico, s katero so nam plačali zaupanje v zahodno demokracijo, poti nazaj ni, kakor ni povratka iz grobov. Čas pred nami je velik in narodi trepetajo pred bodočnostjo, ker je pred vrati maščevanje po nedolžnem prelite krvi.

Domobrancev ni več. Našo domovino je pregrnil mrak, čez in čez je postala grob, na tem grobu pa kot lučke gore imena: Škofja Loka, Teharje, Kočevski Rog. To so kraji, ki so jih komunisti izbrali za mučenja in morišča domobrancev; kraji, kjer so hoteli uničiti ogenj svobode, pa jih je kri, ki je tekla v potokih, spremenila v žarišča novega upanja, nove svobode, ki ne more umreti niti v ječah in na moriščih. Padli so prvoborci za svobodo in dostojanstvo človeka, ponižali so jih pod komunistične krvnike, ostala pa je ideja, katere ni mogoče vreči v kraške jame in jo zasuti v grob, posebno ne, ker je zanj preteklo toliko krvi. Zapadni svet je morda upal, da bo z izdajo tistih, ki so se komunizmu uprli, rešil samega sebe, nj pa pričakoval, da bo razočaranje nad tem početjem ustvarilo prelomnico časov, ob kateri smo izgubili zaupanje v svet. Izgubili smo ga, za nas ni več vzhoda ali zahoda, ostane nam samo še zaupanje vase in vera v Boga. Na tem bomo gradili bodočnost. Ni nas strah grobov, s katerimi je posejana naša domovina, kajti ti so naša velika bolečina, so pa tudi naš ponos in naše edino upanje!

Slava branilcem naših domov!
Slava mučencem teharskih ječ!
Slava mučencem, ki jim zadnji dom je Gorenjska!
Slava mučencem, ki svoj boj

HELP WANTED — FEMALE

RESTAURANT WAITRESS

We have a position available for an experienced waitress, over 21 years of age, to work in the pleasant surroundings of our Dutch Oven Restaurant. Hours 11:30 to 7 p.m. daily. Starting salary \$1.20 per hour. Uniforms furnished. Company benefits include discount on merchandise.

Apply in person to food dept. mgr. GRAY'S DUTCH OVEN RESTAURANT Great Northern Shopping Center (118)

SALES CLERKS DRUG - COSMETIC and TOBACCO SALES

Gray Drug is opening a new self-serve drug store in the Northfield Plaza. Immediate positions available for women over 21 with some retail experience. Must be available for some evening and weekend work. Good hourly rate plus many benefits. Apply in person.

GRAY DRUG STORE Northfield Plaza Shopping Center 10333 Northfield Rd. (115)

so končali v jamah Kočevskega Roga!

Dajte nam volje, da stojimo, ko maje se svet, in kadar požar bo nad svetom — molite, prosite za nas in naš dom...!

Ženske dobijo delo

Gospodinja

Za enega odraslega. Svojo sobo in kopalnico. V Heights okoli. Kličite Mr. Schwartz, UT 1-5900 v uradu ali YE 2-2173 zvečer. (116)

Varovalko otrok išče

Varovalko za enega otroka iščejo. Prednost imajo one, ki bi hotele živeti pri njem. Kličite IV 1-7608. (116)

Moški dobijo delo

Vinarna išče moškega za delni čas, da bi prodajal naše lastno vino.

DOVER WINERY

24945 Detroit Rd. TR 1-0950 (117)

MALI OGLASI

Stavbišče pri Sv. Vidu

V bližini sv. Vida je naprodaj po zmerni ceni stavbišče v velikosti 40x165.

Globokar Realty

986 E. 74 St. HE 1-6607 (116)

Sobe se odda

5 sob se odda zgoraj. Oglasite se v Sorn's Restaurant, 6036 St. Clair Ave. (X)

Sobe se odda

Tri sobe in kopalnica se oddajo novoporočencem na 986 E. 63 St. Kličite HI 2-4479. (X)

Zastoj stanovanje

V 4-sobni hiši z gorkoto, elektriko in telefonom in mala plača v zameno za čiščenje malega urada in za čuvaja. — Kličite MU 1-4787 ali po 4:30 uri MU-1-3877. (m.w.f.)

Sobe se odda

4 sobe se oddajo v najem na E. 63 St. Kličite CL 1-3781. (116)

Naprodaj

Zidan bungalow blizu E. 185 ceste, 2 spalnice spodaj, lepa kuhinja z družinskim prostorom, predeljena klet, krasen lot, drevesa in prostor za vrt. Hiša je krasna od zunaj in znotraj. Potrebujemo hiše in lote. Kupci čakajo ali pa kupijo Vašo hišo.

KOVAC REALTY

960 E. 185 St. KE 1-5030 (115)

Nujno

Moramo prodati zidano hišo s 4 spalnicami, 4 leta stara na Beverly Hills. V srednjih dvajsetih. Lastnik IV 1-0400. (118)

Soba se odda

Opremljena soba se odda pri Johnu Kramer, 5305 St. Clair Ave. zadaj. —(115)

Naprodaj

8-sobna enodružinska hiša, 4 spalnice in kopalnica zgoraj, gorkota na vročo vodo. \$8,000. Na 1361 E. 43 St. HE 1-7694. (120)

NADUHA

Vas muči! Oglasite se pri nas! Imamo GARANTIRANO zdravlilo, ki vam bo 100% pomagalo!

MANDEL DRUG

15702 Waterloo Rd. KE 1-0034

CE HOCETE . . .

prodati ali kupiti posestvo ali trgovino, obrata se do nas

JOS. GLOBOKAR

926 E. 74th St. HE 1-6607

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA Prescriptions — Vitamins First Aid Supplies Vogal St. Clair Ave in E. 63 St.

VZHOD IN ZAHOD STA SE SREČALA — Ko sta prišla v Združene države Mr. in Mrs. J.R.D. Tata iz Indije na obisk, ju je na letališču Idlewild v New Yorku pozdravil poglavar plemena Sioux Indijancev z družino. Tata je znan kot početnik in glavni pobornik razvoja letalstva v Indiji.

HANDEL - MAZZETTI:

Junakinja iz Štajra

Tu šele ji je nebeški Zenin razodel vso svojo krasoto po ustih svojega služabnika, tukaj šele je smela trpeti za Boga. Li ni bilo vse njeno življenje nepretrgana vrsta milosti, od takrat, ko je šla na božjo pot, ko jo je obsodil sodnik do dneva Zelerjeve smrti, do takrat, ko je Najsvetejša nesla v stolp? ... Zares lepi dnevi njenega mladega življenja ... toda kaj pride sedaj? Jo bo li Bog še nadalje obsipaval z milostmi z razsvetljenjem in duhovno tolažbo — lahko tudi drugače pride ... Dušna suhota in zapučenost lahko pride ...

Nikoli noče postati nezvesta, nikdar ... pa naj pride, kar hoče. Zopet je stopila k odprtemu oknu in je zrla v temno noč, gori proti nebu, kjer je komaj še svetila kaka izgubljena zvezdica. Taka se ji zdi tudi njena prihodnost, zelo temna in nedoumna, kakor težak zastor, ki zakriva skrivnostno podobo ... Toda, ni-li rekel pater Albert: Naj križ ti sveti v sveti raj, naj vodnik ne bo ti zmaj? In zopet so se razpršili temni oblaki in prikazalo se ji je milostipolno znamenje Sinu človekovega ... Vedno se oziraj nanj, Štefana, križ naj bo tvoja rešitev, tvoja luč. On te bo vodil skozi življenje in ti bo po tem revnem življenju posvetil v deželo večne blaženosti ... Jezus, kdaj boš prišel po svojo Štefko? Čujte, ker ne veste ne dneva, ne ure.

Zaprta je še zadnje okno. Videla je, da se je zabliskalo nad vodo. Bil je pa samo blisk, gromenja ni bilo slišati, toda iz daljave je prihajalo peketanje konjskih kopit, trap, trap, trap. Kdo neki jaha tako pozno?

Vzela je svečo, čas je že, da gre spat. Trap, trap ...

CHICAGO, ILL.

HELP WANTED — MALE

Folding Cartons

Supervisory opportunities

Cutting, creasing, printing, press operators

Leadman experienced supervisor.

We have immediate supervisory openings in this specialties. There are opportunities for growth in the new board and folding carton operation of a long established pulp and paper company. Write or call Personnel Director

GULF STATES PAPER CORP.

Tuscaloosa, Alabama

(115)

HELP WANTED—FEMALE

WANTED—GIRLS... GIRLS

AGE 18 TO 25

FOR SHOW BUSINESS, CHORUS DANCERS, EXOTIC DANCERS, SINGERS. Experience not necessary. We train you. Must be able to travel. Guarantee starting salary \$90.00 to \$100.00 weekly.

Apply in person or write

METROPOLITAN THEATRICAL ENTERPRISES

162 No. State, Suite 813, Chicago 1, Ill.

Hours—1 P.M. to 6 P.M.

Phone: RA 6-6661

(13,17,19)

Kar je čula, da peketanje prihaja vedno bliže, potem je nekdo zvenketajoč skočil s konja. V tistem trenutku se že odpro vrata in v sobo stopi visokorastčen, črn mož. Gost? Pa tako pozno —?

Z gorečo svečo v roki mu stopi nasproti, toda obstoji sredi sobe. Jezus no, Henrik! Jezus, pa kakšen je! Bled kakor kreda, razmršeni lasje mu vise čez obraz! In kako čudno jo gleda, kakor bi jo hotel zažgati z očmi. ... O angel varih! ...

Tu stoji — o Zveličar — kakor sam bognasvaruj — in niti besede ne izpregovori.

Štefka je dvignila svečo, če je res on, če se ji ne sanja, saj sta ravnokar rekla zadnja dva gosta, da je proč iz Štajra —? "Gospod, pozno prihajate, od kod pa vas je pripeljala pot?" je vprašala, na tihem pa je molila: "Angel varih, razprostri svoja krila nad menoj."

"Iz Linca." Stopil je korak naprej, nato je zopet obstal in je vprašal z glasom, ki je zvenel kakor glas tujega moža, ne kakor njegov:

"Kje si bila pa ti danes popoldne?"

Zakrivajoč svečo proti vetru, ki je pihljal skozi okno, odgovori Štefana:

"Tudi jaz sem bila v Lincu."

"Saj vem, da si bila," se je zakrohotal. Hu, kakšen smeh je to. Tako se je od jeze krohotal njegov oče takrat, ko jo je obsodil. Plaho se je umaknila nazaj in je stopila za mizo. "Angel varih!"

"Po odpustke si šla, kajne? Pa si potem tudi obiskala dobrega prijatelja, farja Alberta, kajne?" Z zobmi škripajoč je izgovoril psovko.

Mirno in dostojanstveno je dvignila z zlatimi kodrci obrobjeno glavico, o vendar je krasna kljub vsemu satanskemu početju, kljub vsem nesramnostim, ki jih je storila, toda prokleta naj bo, noče je videti.

"To vas prav nič ne briga, kje sem bila. Farja Alberta pa ne poznam," ga je mirno zavrnila.

"Dobro torej, pri gospodu patru Albertu." Zopet se zakrohotal, toda divje porogljivo in njegova roka, ki se od srda trese, vlačil meč sem in tje. "In kaj si počejala pri gospodu, he?"

Zunaj se je zabliskalo širom nebeškega svoda, da je za trenutek v sobi postalo svetlo po vseh temnih kotih.

Štefana je odvrnila mirno in odločno:

"To vam ni nič mari, gospod. Sicer se pa prav nič ne spodobi, da na noč vderete v sobo in strašite ljudi. Jaz moram sedaj zapreti." Z lučko je stopila izza mize, toda zastavil ji je pot, orjaško velik, tedaj je videla, da se mu prsi dvigajo in da hodi po sapo kakor človek, ki je tekel, da je napol mrtev, sopihal je:

CHICAGO, ILL.

"Domov me podiš, ti? Nimam doma, zaradi tebe sém ga izgubil. Tu stojim, in tudi ti boš ostala tu in mi boš odgovarjala. Kaj si počela z možem v Lincu. Odgovori! Kje je moj križ, ki sem ti ga podaril? In kdo je na steno?" — glas mu je pojmal, kakor stokanje mu je prihajalo iz prsi — "napisal ono o ljubezni?"

Gospod Jezus Kristus, kaj naj vse to pomeni? Kaj hoče, da naj pove? Ali je postal nor, ali pa besni zaradi tega, ker ga je zjutraj odslovila? "Kaj hočete vedeti?" vprašuje, "Kaj sva govorila? To je najina stvar, vi tega prav nič ne razumete in vam tudi prav nič ni mar. Križ sem podarila naprej, žal mi je, da ga vam ne morem vrniti!"

"Komu si ga podarila?" se je zadržal tresoč se od jeze. "Podarila sem ga."

"Komu? ... Ti pa povem jaz, če mi tudi ni nič mar ... Albertu si ga podarila in še nekaj drugega ... kar si meni odrekla — o Veliki noči v stolpu ... Si mu podarila? ... Da ali ne!"

V svitu je videl, kako so ji v rožnati rdečici vzcvetela lica, o prokleta rdečica, ki jo dela še stokrat lepšo, to je rdečica krivde in sramote. Ona pa je mahoma z največjim strahom spoznala, da je na sledu presveti skrivnosti, o Jezus, Jezus, sedaj pa ti čuvaj nad svojo skrivnostjo in navdihni mi prave besede, navdihni.

"Kako, kaj mislite?" je rekla Štefka in je mirno zrla v obraz grozno besnečemu možu, toda kako je rdeča, vsa se trese!

"Dala sem križ za spomin, ker se pelje v Italijo."

O ti zvijačnica, o ti lažnivka! In nekoč je poljubil to onečasteno, oskrunjeno lice in je mislil, da je v nebesih.

"Štefana," je rekel s tihim glasom, iz katerega je kakor zunaj na gorah prihajala smrtna nevihta, "saj veš, kaj mislim! Ne govoriva več praznih reči. Tu pred teboj stoji on, ki te je ljubil in ti je dal za igračo svoje srce, ti pa si zdrobila njegovo srce in si njegovo ljubezen poceptala z nogami, rekla si mu, da nikdar ne boš njegova, ker hočeš ostati devica. Štefana ..."

njegov glas ni bil več človeški, bil je kakor glas morilne zveri, ki se polna ran plazi iz brloga, da poginjavača še raztrga kakega, "nisi več, vem da nisi. Na velikonočni ponedeljek si bila ponoči pri menihu v stolpu, in si mu v sramoti dala, kar odrekaš meni. Bog in moje oči vedo to, in priče so videle, bila si preoblečena za meniha. In veš li, kaj se naj zdaj zato zgodi s teboj? Še noč morajo strelci na noge, tako veli povelje mojega očeta, te morajo iztirati iz mesta in te morajo razbobnati kakor vlačugo — in to si ti, ti ..."

za trenutek se je zdelo, da bo udaril v jok, toda bil je peklenski krohot; "ki sem jo molil kakor svetnico, ha, ha! in zate sem hotel kovati nože, veš li še, kak norec sem bil ... v vročo smolo bom vtaknil svojo malovredno roko, ki te je nesla s sramotnega odra ... naj pogine."

"Za božjo voljo! Jezus, Marija in sv. Jožef," je težko sopla Štefana, ki je položila svetilnik," v stran in se je naslonila na mizo. Samo deloma razume grozne besede, da je v njih nesramnost, to ve, tudi razume, da je ona tista, o kateri sta prej govorila pivca, tista nesrečnica, ki jo bodo med bobnanjem kakor hudobnico iztirali iz mesta ...

"Ampak za božjo voljo, kaj sem storila," je žalostno vzklila, iz bledega obraza je zrla nanj dvojne modrih oči, o bile so nekdanj njegova slast, tako proseče, tako milo, da so se za trenutek potuhnili hudiči, ki so od Boga zapuščenega nesrečneža imeli v oblasti, in je zadnjikrat v njegovem potemnelem srcu dvignila svojo svetlo glavo lju-

bezen, mrtvi angel, in je še enkrat vzplamtela.

"Nisi? Nisi? Štefka, Štefka!" to je bil zopet njegov glas, toda poln gorja in bolesti, kakor bi klical na pomoč človek, ki mu sedi smrt na prsih, in razprostrl je svojo roko proti njeni, ki je tiho z obrazka otirala solze strahu in groze: "Štefka, saj se ne bo zgodilo. Nihče ne bo bobnal, nihče te ne bo tiral ... Toda, zaradi Boga, zaradi tvoje Marije, reci, da nisi bila v stolpu, da je vse le laž in prevara, da je menih zate nič, reci, in imel bom svoje oči za sleparje, svojo pamet pa za neumno žival, še celo ljubezni ti ne bo treba vračati zato, vseeno te bom čuval,

Tedaj je pokonci skočil, kakor bi ga pičila kača, zopet so se začeli okoli njega sukati, plešati in tuliti hudiči. Tako, si bila tam, in kaj si počela?" "Tega vam ne smem povedati."

(Dalje prihodnjič)

Se priporočamo

ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ZLEBOVE. VRŠIMO VSA V KLEPARSKO STROKO SPADAJOČA DELA.

NAŠE DELO JE POZNANO IN ZANESLJIVO

FRANK KURE

Lahko pišete na ta naslov:

R. F. D. No. 1, Route 44, Newbury, Ohio

Pokličite telefonično: Jordan 4-5503

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči Henderson 1-2088 Kenmore 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

DIRKA SEVERNIM JELENOM — Na otoku Sahalinu v Sovjetski zvezi prirejajo domačini dirke s severnimi jeleni. Na sliki vidimo zmagovalki zadnje take tekme v Nogliki.

— Natakariji in natakarike dobe v ZDA tekom enega leta skupno okoli 500 milijonov dolarjev napitnine.

PITTSBURGH, PA.

BUSINESS SERVICE

PLASTERING - New - Repairs - Clean - Prompt work. Arches, cove work. We'll go anywhere. Free estimates cheerfully given. Call Wilmore Penhurst 1-6029 anytime. (115)

ELIZABETH'S BEAUTY SALON Personalized Service by Mr. James. Downtown expert hair cutting, hair styling. Member Hair Fashion Council of America. PERMANENT WAVING. Hair Tinting A Specialty. Open Tuesday and Friday Evenings. Call Mr. James, Room 411, Atlantic 1-2570, Pittsburgh Life Bldg. Atlantic 1-2010. (115)

EXPERT PAINTING - Interior & Exterior - Complete Remodeling, Roofing - New & Repair - Gutters & Downspouts. Reasonable - Free estimates cheerfully given. R. J. Kuntz, Fieldbrook 1-4257. (115)

FOR THE UNUSUAL IN DESIGN

STONER LANDSCAPING • Patios • Driveways • Walks • Walls • Lawns • TUxedo 4-2082 (115)

SUPERIOR RUG & SPECIALTY

CLEANERS - Our specialty wall to wall carpeting & upholstered. Furniture. Free pick up & delivery. WALnut 1-5581. Work done in-plant or in location. (115)

ANGELO D'ALESSANDRO

GENERAL CONTRACTOR-BUILDER

Remodeling - Aluminum Siding - Game Rooms - Tiling - New Windows - Room Additions - Kitchens and Bathrooms - Roofing - Cement Work and Plastering

We Do a Complete Remodeling Job! Insured Workman - All Work Guaranteed

HUBbard 1-5425 (116)

CARPENTRY SPECIALIST — Re-

modeling. Complete Interior and Exterior work guaranteed. Free Estimates Cheerfully Given. Call Wilson 1-6440. (116)

PAINTING — Interior and Exterior. Summer and Early Fall Orders Taken Now. Interior Color Styling. Check Our Prices First!

WM. G. CONNELLY

LOcust 3-0333 (116)

HARRY B. BARNES, SR. BUILTING CONTRACTOR

General A-1 Small Repairs - Remodeling - New Homes - Mortgages - Time Payments. Free Estimates Cheerfully Given

EDison 7-3210 (116)

PITTSBURGH, PA.

VACATION LAND

CONEMAUGH VACATIONLAND The vacation spot that will satisfy you! Cottage sites. Giant lots 80x150, \$10 down, \$15 monthly. Full price \$695 includes free Family Club Membership, Fishing, Hunting, Swimming, Playground, Picnic Area and Club House. Act NOW—Tomorrow Might be too late. For free brochure call ELeetric 1-2900 (116)

RESORTS

GENEVA-ON-THE-LAKE VICINITY IN BEAUTIFUL DRIFTWOOD. Modern cottages, large private beach. Playground for children. Picnic grounds. Fishing, Boating, Swimming. REDUCED JUNE RATES.

GABRIEL'S COTTAGES

Erma Gabriel MAyflower 1-9260 (115)

UNCLE TOM'S - Geneva-on-the-Lake, Ohio. New Lake Front Air-conditioned Motel. 2 rms. & pvt. bath, bedroom, living room, electrified kitchens. All air-conditioned, sound proof individual units. Large selection of lake front cottages. Fully equipped playground. TV. Air-cond. rms. Phone Geneva-on-the-Lake for early reservations HUXley 7-3210 HUXley 7-4427. (115)

GENEVA-ON-THE-LAKE

ALTA VISTA

Rooms Directly on the Lake. Home-Like Atmosphere. Lawn and porch overlooking the beach. Bathing direct from room. Located within 1 blk. from resort center. MAKE YOUR RESERVATIONS EARLY. EDITH G. ROSE Phone HUXley 7-4321. (115)

REPLAY IN THE SUN - HAVE FUN

GENEVA-ON-THE-LAKE, Ohio. Centrally located. Modern cottages. All conveniences. Boating - Fishing - Swimming - Play Area. SPECIAL JUNE RATES. PHONE EARLY FOR RESERVATIONS LOcust 3-3653, LOcust 3-3543. (115)

SLIPPERY ROCK — Cottages \$30 -

\$35 week. Fully equipped. All conveniences. Fishing - Swimming. — Make your reservations early. — Phone Dean—Pennhurst 1-9969. (116)

HOUSEKEEPING CABINS — Maryland, near Deep Creek. A Beauty Spot. Fully equipped. Safe swimming, boating, fishing. \$35 - \$50 weekly. Phone early for reservations. ORchard 2-5702. (116)

Honeymoon-Vacation at Beautiful

HOTEL MAPLE MANOR Geneva-on-the-Lake, Ohio

Large selection of lovely rooms including attractive honeymoon suites. Visit our exclusive "Cantonese Dining Room" for exotic taste treats. Special June rates. Phone Geneva-on-the-Lake, Ohio, HUXley 7-4261. (117)

DOMESTIC HELP

HOUSE KEEPER - (21-45 yrs.) live in own room. TV. New Monroe-cille Ranch Home. Plain cooking. Full charge. Employed parents. 2 school children. Excellent wages. ORchard 3-8131 Day, DRexel 2-3844 Evenings. (115)

KAKO LEPO JE NA DEŽELI! — Ta misel je privabila na pašnik na Angleškem tudi družino v ospredju slike, ki jo krava nekam začudeno ogleduje.